

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztálvozás

339.83

Szerző:

Cím: *Mi lett a tanítókból?*

Hely

Idő

"1920"

Személy

Forrás:

Pesti Napló

Bp.
(Hely)

1920 IX 28
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Helyszám

339.83.380.35

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házi nyomda 1920

Mi lett a tanítókból?

(Saját tudósítónktól.) Ez a majdnem vég nélküli földrengés, amelyről igazán nem tudjuk, hogy melyik hullámvonalán vagyunk, nemcsak a világot borította fel, de a sok kisembert is össze-vissza dobálta. Régi mesterségeket abba kell hagyni, új után szaladni, rejtett képességek kerülnek felszínre s az ember igazán csudálkozva néz önmagára, hát annyi mindent tudok én? Igen, az ember sok mindent tud, ha rászoritják. Mi magyarok ugyanis csak szorításra szoktunk cselekedni. Nem ismerjük az élet fölé emelkedő könnyed kézmozdulatot, amely azt jelenti:

— Ha ez nem sikerül, odébb megyek.

Nemrégiben írta valamelyik német újság, hogy Amerikában egészen természetes dolog, ha az egyik pálya nem megy, átsétál az ember a másikra. Az orvos boltot nyit, az ügyvéd vendéglőt, a mérnök esetleg munkás lesz, sőt a tanítók is otthagyják a pályát, mert a hirtelen nőtt drágaság másfelé éreztette őket s Newyorkban sok iskolát nem tudnak megnyitni. No ha a tanítók is el mernek menni a pályájukról, akkor igazán nagy lehet a baj, mondja a német újság és igaza van.

Eppen arról akarunk beszámolni, hogy milyen pályára mentek a fővárosban lévő városi-, állami tanítók, tanárok közül azok, akiknek valamilyen oknál fogva el kellett hagyni a helyüket. Nem foglalkozunk most azzal, hogy miért? Csak azzal, hogy hová mentek. Vannak köztük elbocsátott emberek, de vannak olyanok is, akik megunták az uri nyomorúság kétségbeejtő, kétes dicsőségét, megunták és mentek. Hiszen a fővárosi tanítók kilibbenésének is ez a nyomorúság

egyik oka.

No, de nézzük milyen pályát választottak? Sokan külföldre, megszállott területre mentek, ezekről pontos adatok nincsenek.

Az ittmaradtak közül *lakatos-műhelyt* nyitott szakemberrel egy kitűnő latin-tanár. A műhely jól megy és többet jövedelmez a — klaszszikusoknál. *Élelmiszerüzletet* az irodalomtábornő. Igazi kereskedői önérettel méri a vaját, sajtót, felvágottat, mintha egész életén át ezt cselekedte volna. *Gyárvezető* lett egy gimnáziumi tanár. *Vállalati pénztáros* egy idősebb tanító. Azt mondja, hogy a pénzzel is jó foglalkozni, nemcsak a gyermekekkel. Volt igazgatóból egy *vállalat igazgatója* lett. Hiába, aki megszokta a dirigálást, az nem tud nélküle élni. *Bankhivatalnok*nak több ment el, különösen a nyelveket tudó tanárok. Levelezőknek nagyon jól beváltak. *Vendéglős* is vált közülök. Az üzlet vezetése nem könnyű, de meg lehet élni belőle. A cég is, ő is meg vannak egymással és a dolgokkal elégedve. *Kávégüynökséggel* is foglalatoskodik egy tanár. *Újságíró* is vált közülük. *Könyvvezetéssel* — vállalatoknál, gyáraknál többen foglalkoznak. *Tözsdeügynök* lett néhány élelmesebb, ügyesebb üzleti szellemű ember. Nem panaszkodnak. *Könyvkiadóvállalat* vezetője egy kiváló volt tanár. Néhány országos nevű tanár irodalommal foglalkozik. Fordítanak. Eddig is néhány fontos munkával gyarapították a magyar irodalmat. A *földmivelésre* is jutott belőlük. Vidékre ment néhány s ott gazda lett. *Buzgón tanulmányozzák* a többtermelést. *Adásvételi* ügynökséget is üznek néhányan. Azt mondják, mindig adódik valami. *Festéküzlete* van egy volt tanítónak. *Fényképészetre* készülődik néhány. Bár itt nehéz a boldogulás, mert nagyon drága minden.

Nagyon érdekes pályát választott egy tanító. Amikor egy szép napon arra ébredt, hogy elmarad az az ugynevezett *biztos* 700 korona, elhatározta, hogy *artista* lesz. Soha se próbált ilyesmit, de úgy látszik, csak akarni kell és sok minden megy. Négy számot gyakorolt be, azzal jelentkezett s úgy megtetszett az előadása, hogy most nagy sikereket arat. Jól megfizetik. *Gőzmosódát* is nyitott valamelyik. *Fűszerkereskedéssel* többen foglalkoznak, ugyszintén könyvkereskedéssel.

A nők közül nagyon jó pályát választott néhány, *férjhez ment*. Ezeket irigyelik majd a legjobban. Már a többieket kevésbé, azokat, akik *gépirónők*, *pénztárosnők*, *varrónők*, *kalaposok* lettek, mert a diplomás nők előtt, ezek a mesterségek még nem elég népszerűek. Pedig az illetők nem panaszkodnak, mert a ruha- és a kalapkészítés nagyon jó mesterség s akinek izlése is van hozzá, szépen boldogul. Eddig a középosztály nem akarta ezt meglátni, de most majd kénytelen lesz vele.

Nagyjában ezeket a mesterségeket ragadták meg a sorsukban megbolygatott emberek. Sok elsőrangú tanító van köztük, olyanok, akik akkor is fájó szívvel gondolnak a régi mesterségre, ha az új többet hoz. Mi csak a krónikás tisztét töltjük be, mikor ezeket följegyezzük, végre is „*kulturtörténeti*“ adatok. Csak az a fontos kérdés: vajjon kulturális életünk erős föllendülése idején s akkor, ha ismét egységesek leszünk: akade a különféle más, ipari, kereskedelmi, gazdasági pályán elég tanárnak való ember? Mert nagy szükségünk lesz rájuk.